

Z á p i s n i c a

zo zasadnutia výboru Slovenskej fyziologickej spoločnosti, konaného dňa 30.10.2023
v knižnici Fyziologického ústavu LF UK, Sasinkova 2, Bratislava

Členovia a čestní členovia výboru: Babinská K, Čalkovská A, Donič V, Javorka K, Ježová D,
Ostatníková D, Švorc P, Macho L.

Ospravedlnení: Čačányiová S, Ferko M, Pecháňová O., čestný člen výboru Štrbák V.

Členovia Dozornej rady: Mravec B – predseda; Török J, ospravedlnený: Javorka M.

Hostia: Gronová K, Chudá A – členky organizačného výboru 99.FD

Zasadnutie otvorila predsedníčka výboru prof. Čalkovská, ktorá privítala prítomných.

Výbor rokoval podľa programu:

1. Príprava 99.Fyziologických dní
2. Vyhodnotenie najlepšej publikácie SFyS za rok 2022
3. Vyhlásenie súťaže o najlepší poster na FD
4. Informácie o realizovaných a pripravovaných podujatiach
5. Informácie z IUPS a FEPS
6. Jubilanti
7. Rôzne

Ad 1)

Prof. Ostatníková spolu s ďalšími členkami organizačného výboru (p. Chudá, Ing. Gronová) informovali o stave organizácie 99.Fyziologických dní. Základné údaje boli už súčasťou predbežnej informácie: termín konania 7.-8.2.2024, miesto konania: LF UK v Bratislave, ubytovanie a spoločenský program: hotel Saffron. Prof. Ostatníková ďalej informovala o zaradení sympózia venovaného 100 rokom lekárskej fyziológie na Slovensku do podvečerného programu, pred spoločenský večer. Bolo potrebné doriešiť niektoré otázky, o ktorých výbor diskutoval a odsúhlasil nasledovné: 1. posunutie deadline na zaslanie abstraktov a registráciu na 10.január 2024; 2.poskytnutie priestoru sponzorom na zaradenie odbornej prednášky do programu; 3.rozhodnutie o zaradení resp. nezaradení sekcie o výučbe fyziológie ponechať na obdobie po uzávierke – podľa prihlásených abstraktov. Prof. Javorka informoval o možnosti zverejnenia informácie o pripravovaných podujatiach na stránke IUPS. Prof. Čalkovská a Javorka upozornili na to, že pri 100.výročí fyziológie má SFyS jedinečnú šancu oceniť významných fyziológov, resp. Českú fyziologickú spoločnosť ČLS J.E.Purkyně za spoluprácu so SFyS. Prof. Javorka preverí možnosť udeliť Medailu založenia Společnosti lékařsko – slowanskej prof. Pokornému, predsedovi výboru ČFS.

Ad 2)

Prof. Javorka stručne informoval o priebehu Súťaže o najlepšiu publikáciu SFyS v roku 2022. Prihlásilo sa 11 prác, ktoré hodnotila komisia v zložení (bez titulov): I. Herichová, M. Javorka, B. Mravec. Najviac bodov získala práca autorov: Repová K, Aziriova S, Krajcirovicova K, Simko F. Cardiovascular therapeutics: „A new potential for anxiety treatment?“ Med Res Rev. 2022 May;42(3):1202-1245. Ocenená prvá autorka si diplom preberie na najbližších FD. Členovia hodnotiteľskej komisie i výboru

vnímajú ťažkosti pri hodnotení súťažných prác, ktoré vyplývajú z ich rôzneho charakteru. Pri najbližšom vyhlásení súťaže výbor rozhodne, či bude súťaž prebiehať v dvoch kategóriách: prehľadové a originálne práce, resp. či vzhľadom na snahu podporovať originálny výskum budú do súťaže prijímané iba originálne vedecké práce obsahujúce vlastné nepublikované výsledky.

Ad 3)

Výbor vyhlásil Súťaž o najlepší poster mladých fyziológov, ktorá sa uskutoční počas FD 2024 podľa štandardných kritérií: prvý a zároveň prezentujúci autor je člen Slovenskej fyziologickej spoločnosti; vek do 35 rokov, prihlásenie do súťaže do stanoveného termínu (31.1.2024).

Ad 4)

V druhom polroku 2023 sa uskutočnili: NO sympóziu „Oxid dusnatý - Signálna molekula storočia“ na ostrove Šolta, Chorvátsko (4.-8. septembra 2023) organizované NO klubom v spolupráci s Medzinárodnou patofyziologickou spoločnosťou, Slovenskou fyziologickou spoločnosťou a Slovenskou kardiologickou spoločnosťou (referoval J. Török) a jubilejná 50. konferencia Komisie experimentálnej kardiológie, Mikulov, 4.-6. októbra 2023, kde z 32 prednášok odznelo 11 zo Slovenska (referoval K. Javorka).

Ad 5)

SFyS má zaplatené členské poplatky do FEPS 243,- EUR a IUPS 277,-EUR.

Predsedníčka výboru referovala o tom, že predsedníctva FEPS a IUPS sú aktívne a kontakty medzi národnými spoločnosťami a ich zástupcami sú pomerne intenzívne. Dňa 6.6.2023 sa konalo online stretnutie zástupcov vo FEPS na regionálnej úrovni, ktoré viedla Susan Wray, s nasledovnou agendou: analýza kongresu FEPS v Kodani v 09/2022; informácia o podujatiach: 2024 FEPS Granada, 2025 Europhysiology + IUPS Frankfurt nad Mohanom 11.-14.9. 2025 (so žiadosťou, aby sa v tomto období nekonali národné mítingy); informácie o štipendiách pre ekonomicky slabšie krajiny, ročne 2 x po 1500,- EUR napr. na získanie zručností v metodikách; výzva na zasielanie informácií do FEPS newslettera; informácia o súbore prednášok s tematikou aktuálne udelenej Nobelovej ceny za fyziológiu alebo medicínu, ktorú v anglickom jazyku organizuje Slovinská fyziologická spoločnosť vo svojej krajine (referovali Nina Vardjan, Robert Zorec; zdá sa, že posluží ako inšpirácia pre širšie aktivity FEPS, napr. Day of Physiology); liste na EARA (European Animal Research Association) týkajúcom sa zákazu používať zvieratá na testovanie pre kozmetické účely, avšak nie pre vedecko-výskumné účely. SFyS je signatárom tohto listu, ktorý iniciovalo vedenie FEPS; národným spoločnostiam bolo zároveň odporúčané, aby na svojich stránkach uviedli link na príslušný list na webe FEPSu (https://feps.org/yuklemeler/FEPS_consensus_statement.pdf); o možnosti promovať cez FEPS časopisy, ktoré patria pod spoločnosti.

Schôdza zástupcov národných spoločností vo FEPS sa konala 15.9.2023 počas kongresu FEPS, Škandinávskej fyziologickej spoločnosti a Fyziologických spoločností pobaltských krajín Physiology in FOCUS 2023 v Taline. Registrovaných bolo 325 účastníkov z 30 krajín, z toho 19 zo Slovenska. Zo štandardnej agendy treba uviesť dočasnú úpravu stanov FEPS, ukončenie pôsobenia Roberta Zoreca ako člena ExCo FEPS a schválenie nového člena László Csernocha z Maďarska. Vedenie schôdze prevzal nový prezident prof. Fabio Benfenati (po Susan Wray). Odznali aj informácie ohľadom rozpočtu: členské k 09/2023 nemali zaplatené: Arménsko, Grécko, Srbsko; na platbu neboli vyzvaní: Rusko a Ukrajina; ďalej zarezonovala otázka existencie vedeckého kódexu fyziologických spoločností (Code of Conduct Research Integrity) (referoval člen ExCo Christian Aalkjaer); snaha presadiť sa ako FEPS cez sociálne médiá a výzva na zapojenie mladých fyziológov do tohto procesu; na záver odznela prezentácia/pozvánka Španielskej FS do Granady, približne 5. - 6. septembra 2024, <http://FEPS2024.org>

O online meetingu IUPS Academy Fellows (25.9.2023) referoval prof. K. Javorka: IUPS bude klásť zvýšený dôraz na výchovu mladých fyziológov. Organizuje nový „mentoring“ program, ktorý bude oficiálne otvorený 29.11.-1.12.2023 v rámci zasadania East African Soc. Phys. Sci. v Tanzánii. Pripraví sa

program výchovy mladých afrických fyziológov pod vedením mentorov. O funkciu mentora je možné uchádzať sa vypracovaním projektu výchovy a zaslaním viceprezidentovi IUPS.

Zriadené boli nové ceny IUPS: Julie Chan Prize for international mentoring and career development (1.500,- US dol.) a Early Stage Faculty Prize pre mladých fyziológov (do 7 rokov od začiatku pôsobenia). Budú sa udeľovať 4 ceny po 2.500,- US dol. Bližšie informácie sú už zverejnené na web stránke IUPS.

Ad 6)

Vedecský sekretár SFyS predložil zoznam jubilantov v roku 2024. Výbor pripraví a podá návrh na udelenie ocenení pre prof. I. Bédera, prof. K. Javorku, prof. D. Ježovú, prof. J. Koppela a prof. Ľ. Lacinovú. Výbor SFyS poveril prof. K. Javorku preveriť na SLS ich doterajšie ocenenia.

Ad 7)

Predsedníčka oboznámila členov výboru o odpovedi prezidenta SLS prof. Brezu na žiadosť výboru SFyS týkajúcu sa skutočnosti, aby členovia SFyS nemuseli byť automaticky členmi príslušného spolku lekárov. Prezídium informovalo o tom, že ustanovenia týkajúce sa riadneho členstva uvedené v Stanovách SLS, t.j. byť členom niektorej odbornej spoločnosti a jedného spolku...zostávajú v platnosti.

Prezídium súhlasilo s vytvorením nového spolku s názvom „Spolok pracovníkov v medicínskom výskume“. Zmeny stanov schvaľuje zjazd delegátov SLS, ktorý sa má uskutočniť v roku 2025.

Výbor SFyS nie je iniciátorom vytvorenia nového spolku a trvá na tom, aby táto aktivita nebola spájaná s vedením Slovenskej fyziologickej spoločnosti.

Predsedníčka poukázala na nutnosť zaoberať sa úpravou členského v SFyS na najbližšom zasadnutí výboru, nakoľko aktuálna výška príspevku na činnosť SFyS z celkového členského poplatku je len symbolická a nie je už udržateľná. Základný členský príspevok sa skladá z príspevku na činnosť SLS (pre SFyS podľa evid. členstiev je 16,- EUR), z príspevku na SFyS (5,- EUR) a z príspevku na jeden spolok (2,- EUR).

Prof. Javorka informoval o členskej základni, ktorá má k 10/2023 150 členov. Členovia výboru skonštatovali, že ide o pomerne stabilné číslo, ktoré je vzhľadom na demografický vývoj v SR pozitívnym javom. Akcia vytvorenia propagačného plagátu na zhrnutie výhod členstva v SFyS, jeho uverejnenie na web stránke SFyS a rozoslanie poštou na 25 relevantných pracovísk na Slovensku zostalo bez efektu.

Predsedníčka všetkým poďakovala za účasť, a hostiteľke prof. Ostatníkovej za poskytnutie priestorov a občerstvenia.

V Martine 5.11.2023

Zapísali: A. Čalkovská, K. Javorka